

ĐẠI SỨ QUÁN HỢP CHUNG QUỐC HOA KỲ

Phòng Thông tin - Văn hóa

Tầng 3, Rose Garden Tower, 6 Ngọc Khánh

Hà Nội, Việt Nam

(84-4) 831-4580 -- Fax: (84-4) 831-4601

TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ CỦA BỘ NGOẠI GIAO MỸ
CHƯƠNG TRÌNH NGHỊ SỰ CHO CHÍNH SÁCH ĐỐI NGOẠI CỦA MỸ, THÁNG 3/2000
VIỆC HOẠCH ĐỊNH CHÍNH SÁCH ĐỐI NGOẠI MỸ

VẬN ĐỘNG HÀNH LANG QUỐC HỘI: MỘT PHƯƠNG PHÁP QUAN TRỌNG ĐỂ CÔNG DÂN MỸ GÂY ẢNH HƯỞNG VỚI CHÍNH SÁCH ĐỐI NGOẠI MỸ

Audrae Erickson

Theo bà Audrae Erickson - Giám đốc Quan hệ Chính phủ về Chính sách Thương mại Quốc tế của Hiệp hội Văn phòng Nông nghiệp Mỹ và Chủ tịch Ủy ban Bàn tròn Nông nghiệp Seattle, vận động hành lang là "một mặt hoạt động cần thiết và không tách rời của tiến trình lập pháp Hoa Kỳ". Bà cho rằng "Nó đảm bảo quyền và mối quan tâm của các công dân Mỹ được xem xét trước khi một dự luật trở thành luật" Sự tham gia của công dân Mỹ vào tiến trình lập pháp là một hòn đá tảng của hệ thống dân chủ Mỹ". Từ việc bầu những Nghị sỹ Quốc hội ủng hộ quan điểm chính sách của họ tới viết một lá thư cho Tổng thống Mỹ, công dân Mỹ trực tiếp ảnh hưởng quyết định của các nhà hoạch định chính sách đối ngoại.

Ảnh hưởng này được nhân lên khi các cá nhân liên kết với nhau cho một mục tiêu chung và hình thành những nhóm lợi ích đặc biệt. Có hàng nghìn nhóm như vậy ở Hoa Kỳ ủng hộ những quan điểm chính sách về hàng loạt các vấn đề. Hiện tại, có hơn 3700 nhóm lợi ích đặc biệt đăng ký vận động hành lang đối với các Nghị sỹ Quốc hội và chính quyền. Một số người có ảnh hưởng nhất trong số họ có thể quy tụ hàng trăm ngàn cử tri cho mục tiêu của họ. Và những nhóm chúng tôi được khả năng tiến hành những chiến dịch vận động có kỹ thuật và tích cực ở cấp cơ sở sẽ gây ảnh hưởng quan trọng nhất ở Washington D.C.

QUYỀN LỰC CỦA TIẾNG NÓI CỬ TRI KHU VỰC BẦU CỬ

Các Nghị sỹ Quốc hội nhận ra rằng trách nhiệm chính của họ là làm hài lòng các cử tri đã bầu họ giữ chức vụ. Để làm được điều đó, họ phải bỏ lá phiếu lập pháp phản ánh được phần lớn mối quan tâm của các cử tri hoặc chuẩn bị để bào chữa không bị bỏ phiếu phản đối khi thời gian tái bầu cử đến gần.

Mặc dù các hạ nghị sỹ đương nhiệm thường được giới lãnh đạo Hạ viện và Thượng viện chỉ thị bỏ phiếu theo quan điểm của đảng nhưng họ vẫn chú ý đến kết quả các cuộc thăm dò dư luận quần chúng và quan điểm của các cử tri ở các quận hoặc bang của họ. Các hạ nghị sỹ đương nhiệm đặt tầm quan trọng rất lớn vào các quan điểm chính sách được bày tỏ trong thư, các cuộc điện thoại, các thư điện tử và các cuộc gặp gỡ cá nhân với những cử tri của khu vực bầu cử. Cứ mỗi cá nhân gọi điện thoại hoặc viết một lá thư cho quan chức do mình bầu ra có thể cho rằng có thêm 10 công dân được quyền bầu cử khác cũng ủng hộ quan điểm đó. Do vậy mà ảnh hưởng của một hành động vận động hành lang có thể được nhân lên 10 lần. Nếu một Nghị sỹ Quốc hội nhận được một số lượng lớn những ý kiến

phản hồi của cử tri về một vấn đề và nhà lãnh đạo đảng yêu cầu ông ta bỏ phiếu ngược lại với những ý kiến của cử tri, thường là tiếng nói của cử tri sẽ giành được sự ủng hộ cuối cùng của lá phiếu .

Các cử tri có thể tăng cường ảnh hưởng của mình bằng cách tham gia một nhóm lợi ích đặc biệt hoặc một hiệp hội quốc gia. Là một thành viên của một hiệp hội quốc gia, họ tham gia vào quá trình hoạch định chính sách nội bộ và dựa vào các quan chức được bầu ra hoặc những nhân viên chuyên nghiệp của Hiệp hội để thay mặt cho họ vận động hành lang Quốc hội. Do vậy mà một nhà vận động hành lang cho một hiệp hội đại diện cho tiếng nói của nhiều người ủng hộ một quan điểm chính sách trước Quốc hội.

Ảnh hưởng của phương pháp này càng nhân lên khi các hiệp hội quốc gia hợp sức thành lập các liên minh bày tỏ cùng một quan điểm về những vấn đề chính sách, làm cho tiếng nói của họ khó có thể bị làm ngơ. Thư liên minh là trụ cột ở Washington và cung cấp công cụ nhanh chóng và hiệu quả cho những tổ chức có cùng quan điểm để chứng tỏ sự ủng hộ rộng lớn đối với một quan điểm chính sách.

VẬN ĐỘNG HÀNH LANG CHÍNH SÁCH ĐỐI NGOẠI CÓ HIỆU QUẢ

Những nhà vận động hành lang chính sách đối ngoại thành công nhất là những người đào tạo mình thành các chuyên gia về những vấn đề chính sách cụ thể, tạo ra những thông điệp hay để thuyết phục một nghị sỹ Quốc hội bỏ phiếu theo một cách thức nhất định, và duy trì mối quan hệ làm việc chặt chẽ đối với các nghị sỹ chủ chốt - bao gồm chủ tịch các ủy ban liên quan và giới lãnh đạo Hạ viện và Thượng viện cùng đội ngũ nhân viên của họ.

"Các chuyên gia" vận động hành lang đóng vai trò chủ chốt trong tiến trình vận động hành lang ở Washington. Các nghị sỹ Quốc hội và đội ngũ nhân viên của họ, các quan chức chính quyền, các quan chức nước ngoài và thậm chí cả các nhà vận động hành lang khác thường tìm lời khuyên của họ, và trong quá trình này các chuyên gia sẽ thu thập thêm thông tin phục vụ cho việc củng cố kỹ năng kinh nghiệm nghề nghiệp của họ. ảnh hưởng của một chuyên gia theo đó sẽ được nhân lên nếu tổ chức mà ông hay bà ta đại diện chứng tỏ khả năng tập hợp được một số lượng lớn những ý kiến ở cấp cơ sở về những vấn đề chính sách cụ thể.

Các chuyên gia vận động hành lang phải có được những thông tin mới nhất về các lĩnh vực họ quan tâm. Các thông tin liên quan có thể được thu thập qua các báo cáo trên các phương tiện truyền thông đại chúng, làm việc nhóm với các Nghị sỹ Quốc hội, gặp gỡ đại diện của các chính phủ nước ngoài và các nhà vận động hành lang chính sách đối ngoại khác, đọc các ấn phẩm chuyên sâu về các vấn đề chính sách đối ngoại, và tham dự các hội thảo và hội nghị chuyên đề.

Những nhà vận động hành lang đáng tin cậy nhất có kinh nghiệm nghề nghiệp chuyên sâu để từ đó họ rút ra những kỹ năng nghề nghiệp cần thiết. Trên tất cả, những nhà vận động hành lang chính sách đối ngoại có nghệ thuật hình thành những nhóm làm việc với những người quyền thế và tận dụng tất cả những quan hệ đó có lợi cho mình.

VẬN ĐỘNG HÀNH LANG ĐỐI VỚI MỘT VẤN ĐỀ CHÍNH SÁCH ĐỐI NGOẠI CỤ THỂ

Một trong những nhóm vận động hành lang tạo ra được ảnh hưởng vô cùng to lớn ở cấp cơ sở là Hiệp hội Văn phòng Nông nghiệp Hoa Kỳ. Thành lập năm 1919, Văn phòng Nông nghiệp là tổ chức nông nghiệp lớn nhất Hoa Kỳ. Với hơn 4,9 triệu hộ gia đình thành viên ở khắp nước Mỹ và Puerto Rico, các thành viên của Văn phòng Nông nghiệp sản xuất tất cả những sản phẩm hàng hóa được trồng ở khắp quốc gia. Khả năng của Văn phòng Nông nghiệp để huy động sự ủng hộ cấp cơ sở đối với các vấn đề trong nước và quốc tế có ảnh hưởng tới nông nghiệp đã mang lại uy tín rộng rãi cho tổ chức này với tư cách là tiếng nói quốc gia của những người làm nông nghiệp và chăn nuôi Mỹ.

Văn phòng Nông nghiệp đóng một vai trò quan trọng trong việc vận động hành lang để thông qua luật chính sách đối ngoại có ảnh hưởng đến hoạt động nông nghiệp, trong đó có việc gia hạn quy chế Quan hệ Thương mại Bình thường (NTR) đối với Trung Quốc. Quốc hội Hoa Kỳ đã phê chuẩn quy chế NTR - những ưu đãi về thương mại mà Mỹ dành cho nhiều quốc gia khác - cho Trung Quốc trên cơ sở xem xét hàng năm. Là thị trường lớn thứ sáu trên thế giới cho xuất khẩu nông nghiệp Mỹ, Trung Quốc đáp lại bằng cách mở cửa thị trường cho xuất khẩu của Mỹ. Từ chối quy chế NTR sẽ ảnh hưởng nghiêm trọng quan hệ thương mại Mỹ - Trung. Mặc dù được quan niệm rộng rãi là một vấn đề kinh tế, việc gia hạn hàng năm quy chế NTR cho Trung Quốc có tầm quan trọng về chính sách đối ngoại.

Sự can dự của Mỹ đối với Trung Quốc đã là ưu tiên hàng đầu của chương trình nghị sự chính sách đối ngoại Mỹ với Châu á kể từ khi chính quyền Tổng thống Nixon nối lại quan hệ ngoại giao với Trung Quốc gần 30 năm trước đây. Quan hệ Mỹ - Trung theo đó đã trở thành một chủ đề tranh luận hàng năm ở Washington trong những cuộc điều trần trước quốc hội Mỹ để quyết định có trao những lợi ích thương mại cho Trung Quốc không. Mặc dù Thượng viện luôn nhất trí với Tổng thống để gia hạn quy chế NTR, thường có một nghị quyết được đưa ra Hạ viện để từ chối những ưu đãi thương mại dành cho Trung Quốc.

Chủ đề tranh luận về giá trị của việc duy trì quan hệ buôn bán hai chiều giữa Trung Quốc và Mỹ đã trở thành một cuộc tranh luận về những vấn đề phi thương mại có tầm quan trọng to lớn trên lĩnh vực chính sách đối ngoại. Một số thành viên của Quốc hội, phản ánh quan điểm của những nhóm cử tri phản đối gia hạn đối xử ưu đãi thương mại đối với Trung Quốc, đã dẫn chứng những vấn đề nhân quyền, buộc tội hoạt động gián điệp ăn cắp bí mật công nghệ vũ khí hạt nhân của Mỹ, tài trợ bầu cử bất hợp pháp và tranh chấp chính trị lâu dài của Trung Quốc với Tây Tạng và Đài Loan...là những lý do để từ chối quy chế NTR.

Các nhóm lợi ích đặc biệt có một ảnh hưởng lớn đến cuộc tranh luận hàng năm về Trung Quốc ở Quốc hội Mỹ. Một số nhóm tin tưởng mạnh mẽ rằng Trung Quốc cần phải bị trừng phạt vì những hành động không thuộc lĩnh vực thương mại và do vậy ủng hộ việc từ chối gia hạn quy chế NTR cho Trung Quốc. Những nhóm khác lại tin tưởng rằng can dự thông qua quan hệ thương mại là một công cụ hiệu quả để thúc đẩy cải cách dân chủ ở Trung Quốc và do vậy ủng hộ việc gia hạn quy chế NTR. Cả hai quan điểm trên chiếm phần lớn các trang báo trong 60 ngày Hạ viện tranh luận về vấn đề này, tuy nhiên cuộc tranh luận luôn kết thúc với việc bỏ phiếu ủng hộ ở Hạ viện để duy trì quan hệ thương mại bình thường với Trung Quốc. Năm 1999, Hạ viện đã bỏ phiếu với tỷ lệ 260 phiếu thuận và 170 phiếu chống ủng hộ gia hạn quy chế NTR.

Hy vọng quy chế NTR được bỏ phiếu thông qua có lợi cho mình, các tổ chức nông nghiệp và doanh nghiệp Mỹ đã tới tập gọi điện, gửi thư điện tử, thư cử tri và thư của các liên minh và những cuộc trao đổi với các nghị sỹ Mỹ và đội ngũ nhân viên của họ để thuyết phục họ về lợi ích của việc thông qua quy chế.

Hàng năm Văn phòng Nông nghiệp tập hợp các thành viên cấp cơ sở của mình để ủng hộ quan hệ thương mại bình thường với Trung Quốc. Ngoài việc gọi điện của các cử tri, thư của các liên minh, gặp gỡ với các Nghị sỹ Quốc hội ở Washington D.C và ở các văn phòng cấp quận, Văn phòng Nông nghiệp còn tăng cường sự tham gia của các thành viên bằng việc lập ra các văn phòng hỗ trợ cho việc vận động bằng viết thư và gọi điện thoại. Chẳng hạn một số điện thoại miễn phí tự động đã được lập ra để khi một thành viên của văn phòng nông nghiệp sử dụng sẽ tạo ra một bức thư cá nhân gửi cho Hạ nghị sỹ do họ bầu ra để bày tỏ quan điểm ủng hộ gia hạn quy chế NTR cho Trung Quốc. Hơn nữa, Văn phòng nông nghiệp còn chỉ thị cho các thành viên chủ chốt ở khắp đất nước tiếp xúc cá nhân với các hạ nghị sỹ còn chưa khẳng định quan điểm ủng hộ việc thông qua quy chế NTR.

Trong năm này, động lực quan hệ thương mại với Trung Quốc còn lớn hơn. Hoa Kỳ và Trung Quốc đã hoàn thành đàm phán việc Trung Quốc gia nhập Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO) trong đó Trung Quốc đã nhất trí mở đáng kể thị trường của họ cho nhập khẩu nông phẩm. Thỏa thuận này đã đặt nền móng cho quan hệ thương mại có giá trị ngày càng tăng với Trung Quốc dành cho các nhà sản xuất nông nghiệp và chăn nuôi Mỹ.

Nhằm đảm bảo lợi ích của Hiệp định Trung Quốc gia nhập WTO, các quy định của WTO đòi hỏi Hoa Kỳ phải trao vĩnh viễn vô điều kiện quy chế NTR cho Trung Quốc. Văn phòng Nông nghiệp, cùng với các tổ chức nông nghiệp và doanh nghiệp, đã huy động các thành viên để đảm bảo sự ủng hộ của Quốc hội cho quy chế NTR vĩnh viễn. Tuy nhiên, một số nhóm lợi ích đặc biệt chống đối tư cách thành viên của Trung Quốc trong WTO và đang chuẩn bị một chiến dịch to lớn để đánh bại nó. Chiến lược huy động sự phản đối ở cấp cơ sở của họ sẽ được đáp ứng lại bằng một chiến dịch mạnh mẽ của những nhóm ủng hộ việc thông qua.

Tranh luận của Quốc hội về quy chế NTR cho Trung Quốc sẽ thử thách kỹ năng vận động hành lang và các chiến thuật của những người ủng hộ ở cả hai phía của cuộc tranh luận. Mỗi bên sẽ nhấn mạnh vào những hoạt động vận động hành lang của riêng mình để chuyển tải lợi ích của mình trong vấn đề này.

Vận động hành lang là một mặt hoạt động cần thiết và không thể tách rời của tiến trình lập pháp Mỹ. Nó đảm bảo quyền và mối quan tâm của công dân Mỹ được xem xét trước khi một dự luật trở thành luật. Nó cho phép cử tri được lên tiếng và thông qua đó đảm bảo rằng những nguyên tắc của nền dân chủ của chúng ta được tuân thủ.

Toàn văn bằng tiếng Anh của bài viết có trên Internet tại:

<http://usinfo.state.gov/journals/itps/0300/ijpe/pj51eric.htm>